

Slutbetyg i grundskolan våren 2020

I denna promemoria redogör vi för statistiken över slutbetygen i grundskolan våren 2020. Statistiken publiceras också i tabeller för riket på Skolverkets webbplats. På webbplatsen finns även kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/

Sammanfattning

- Våren 2020 var totalt 85,6 procent av eleverna behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. Totalt sett ökade andelen behöriga elever med 1,3 procentenheter jämfört med det föregående läsåret.
- Nästan 16 500 elever saknade behörighet till ett nationellt program.
- Det var 84,3 procent av pojkarna och 87,0 procent av flickorna som var behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. Bland pojkarna ökade andelen behöriga med 1,5 procentenheter och andelen behöriga flickor ökade med 1,1 procentenheter jämfört med det föregående läsåret.
- Om eleverna delas in i grupper utifrån migrationsbakgrund framgår att andelen behöriga elever hade ökat i samtliga grupper våren 2020 jämfört med det föregående läsåret.
- Om eleverna delas in i grupper utifrån föräldrarnas utbildningsnivå framgår att andelen behöriga elever hade ökat i samtliga grupper våren 2020 jämfört med det föregående läsåret.
- Våren 2020 var det genomsnittliga meritvärdet för 16 ämnen 222,9 poäng och för 17 ämnen 231,1 poäng. Det är en ökning om 1,3 poäng för 16 ämnen och 1,4 poäng för 17 ämnen jämfört med det föregående läsåret.
- Flickorna hade i genomsnitt ett högre meritvärde än pojkarna oavsett om meritvärdet baserades på betyg i 16 eller 17 ämnen.
- Andelen med godkända betyg (A–E), vårterminen 2020, ökade i 11 av 20 ämnen jämfört med det föregående läsåret. I 6 ämnen var andelen med godkända betyg (A–E) lägre och i 3 ämnen var andelen med godkända betyg (A–E) oförändrat jämfört med det föregående läsåret.
- Andelen elever som uppnådde godkänt betyg i samtliga ämnen var 76,1 procent våren 2020, vilket är en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med det föregående läsåret.

Bakgrund

Statistiken innehåller uppgifter om elevers slutbetyg.

Om slutbetyg i grundskolan

Slutbetyg delas ut enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet, där betygen sätts utifrån de kunskapskrav som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i slutet av årskurs 9.

Betyg

Betygsskalan har sex steg: A, B, C, D, E och F, där A–E står för godkända betyg medan F står för ett ej godkänt betyg.¹ Om det inte finns underlag för att göra en bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne, på grund av att eleven varit frånvarande, ska betyg inte sättas i ämnet. Det markeras då med ett streck (-) i betygskatalogen och i betygsdokumentet.

I grundskolan är 16 ämnen obligatoriska och därutöver är moderna språk, modersmål och teckenspråk för hörande ämnen som ska erbjudas i grundskolan under vissa förutsättningar.² Svenska som andraspråk ersätter ämnet svenska för en elev efter beslut av rektor.³

Nyanlända elever

När eleverna får slutbetyg i årskurs 9 förväntas de ha fått undervisning och betyg i samtliga ämnen. När en elev nyligen har kommit till Sverige och börjar skolan sent under terminen har läraren oftast lite eller ingen information alls om elevens kunskaper i ett ämne. Ändå gäller samma bestämmelser om betygssättning för dessa elever som för alla andra elever.⁴ Rektorn får besluta att en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan eller specialskolan, ska ges undervisning som avviker från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen, s.k. anpassad timplan.⁵ Om en elev inte får någon undervisning över huvud taget i ett ämne innan ämnet avslutas, kan rektorn fatta ett beslut om särskilt stöd i form av anpassad studiegång för eleven.

¹ 6 kap. 7 § skolförordningen (2011:185).

² 10 kap. 4 § skollagen (2010:800).

³ 5 kap. 14 § skolförordningen.

⁴ Skolverket.se (2020). *Nyanlända elever och betyg i grundskolan*.

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/betyg-i-grundskolan/nyanlanda-elever-och-betyg-i-grundskolan>. Hämtad 2020-09-01.

⁵ 3 kap. 12 h §§ skollagen (2010:800).

Behörighet till gymnasieskolans nationella program

För behörighet till gymnasieskolans nationella program krävs att eleverna har godkänt betyg (A–E) i engelska, matematik och svenska eller svenska som andraspråk samt i ytterligare fem ämnen.⁶

I tabell 1 nedan framgår vilka ämnen som eleverna behöver ha ett godkänt betyg i för att uppnå behörighet till de olika nationella programmen i gymnasieskolan. Lägst antal ämnen med godkända betyg krävs för att bli behörig till yrkesprogrammen, totalt åtta ämnen.

Tabell 1. Behörighetskrav till gymnasieskolans nationella program.

Programtyp	Krav på godkända betyg (A–E) för behörighet
Yrkesprogram	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska + 5 övriga ämnen, totalt 8 ämnen
Högskoleförberedande program	
Estetiskt program	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska + 9 övriga ämnen, totalt 12 ämnen
Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap + 5 övriga ämnen, totalt 12 ämnen
Naturvetenskaps- och teknikprogrammen	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, biologi, fysik och kemi + 6 övriga ämnen, totalt 12 ämnen

För de elever som har avslutat årskurs 9 i grundskolan utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan har skolhuvudmän skyldighet att erbjuda lovskola i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9. Inom gymnasieskolan finns dessutom introduktionsprogrammen som ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program, eller leda till att de kan få ett arbete.

Meritvärde

Platserna på gymnasieskolans nationella program fördelas mellan de sökande med betygen som grund.⁷ Företräde mellan de sökande bestäms efter ett meritvärde, vilket utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. För elever som läser moderna språk som språkval är meritvärdet beräknat på summan av betygsvärdena av detta betyg och de 16 bästa betygen i övrigt.⁸

⁶ 16 kap. 29–34 §§ skollagen.

⁷ 7 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039).

⁸ Moderna språk omfattar alla språk utom svenska, svenska som andraspråk, engelska, klassisk grekiska, latin och teckenspråk. Möjligheten att räkna med moderna språk i meritvärdet gäller sedan antagningen till gymnasieskolan inför läsåret 2014/15, dvs. för slutbetygen fr.o.m. våren 2014.

Om statistiken

I detta PM presenteras statistiken över slutbetyg för de elever som har avslutat årskurs 9 under våren 2020.

Resultaten av elevernas slutbetyg redovisas som andel elever behöriga till gymnasieskolans nationella program, genomsnittligt meritvärde, andel elever som uppnått godkänt betyg (A–E) och genomsnittlig betygspoäng i respektive ämne samt andel elever som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen.

Resultatmåttan redovisas för samtliga elever som har fått eller skulle ha fått slutbetyg i grundskolan.⁹ Undantaget är redovisningen av genomsnittligt meritvärde samt ämnesbetygen, vilket förklaras i nästa avsnitt om beräkningen av dem.

Till redovisningen av samtliga elever finns även resultaten redovisade utifrån kön, om svensk eller utländsk bakgrund samt föräldrarnas utbildningsbakgrund.

I löpande text i pm:et avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 elever anges som 1 080 000 elever och att 13 128 lärare anges som 13 100 lärare. Vad gäller resultatmåttan andel elever behöriga till gymnasieskolans nationella program respektive genomsnittligt meritvärde visas dessa med en decimal. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Nedan följer en beskrivning av hur de olika resultatmåttan beräknas.

Andel elever behöriga till gymnasieskolans nationella program

Täljare: antal elever med godkänt betyg (A–E) i de ämnen som krävs för att bli behörig till yrkesprogrammen.

Nämnare: totalt antal elever som lämnat årskurs 9, inklusive de elever som lämnat årskurs 9 utan godkänt betyg i något ämne, dvs. fått betyg F, streck eller anpassad studiegång.

Genomsnittligt meritvärde

Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg med tillägget av betyget i moderna språk som språkval för de elever som läst det ämnet. I tabell 2 visas hur betygen omvandlas till betygsvärde.

Tabell 2. Omvandlingstabell för betyg

Betyg	Betygsvärde
A	20,0
B	17,5
C	15,0
D	12,5
E	10,0
F	0

⁹ Elever som har gått i en internationell skola ingår inte i redovisningen av resultaten.

Det högsta möjliga meritvärdet, vilket utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg, är 320 poäng respektive 340 poäng för elever som läser moderna språk som språkval.

Genomsnittet (medelvärdet) beräknas för de elever som har fått godkänt betyg (A–E) i minst ett ämne, det vill säga elever som har lägst meritvärde 10.

I beräkningarna av det genomsnittliga meritvärdet ingår alltså inte elever som inte har godkänt betyg i något ämne, det vill säga elever som har icke godkänt betyg F, streck eller anpassad studiegång i samtliga ämnen.

Andel elever med godkänt betyg (A–E) per ämne

Täljare: antal elever som fått godkänt betyg (A–E) i redovisat ämne.

Nämnare: totalt antal elever som fått betygen A, B, C, D, E, F eller streck i redovisat ämne.

Elever med anpassad studiegång som på grund av det inte har fått betyg i redovisat ämne ingår inte i beräkningen.

Genomsnittlig betygs-poäng per ämne

Täljare: Summan av betygsvärden (som för meritvärdet) för samtliga elever som har fått betyg A–F i aktuellt ämne.

Nämnare: Antal elever som fått betyg A–F i aktuellt ämne.

Elever med streck eller anpassad studiegång ingår inte i beräkningen.

Andel elever som uppnått godkända betyg i alla ämnen

I det sammanfattande måttet *godkända betyg i alla ämnen* ingår även elever med anpassad studiegång i beräkningarna. Tanken med det är att försöka presentera en generell bild av måluppfyllelsen i landet.

Täljare: antal elever som fått godkänt betyg (A–E) i alla ämnen som eleven ska ha betyg i.

Nämnare: totalt antal elever som lämnat årskurs 9, inklusive de elever som lämnat årskurs 9 utan godkänt betyg i något ämne, dvs. fått betyg F, streck eller anpassad studiegång.

Insamling av uppgifter

Statistiken över slutbetygen i grundskolan ingår i Sveriges officiella statistik och avser våren 2020. Statistiken baseras på slutbetygen den 18 juni. Skolverket begär in uppgifter från samtliga huvudmän och skolenheter med elever i årskurs 9, via Statistiska centralbyrån (SCB).

Bakgrundsinformationen om eleverna kommer från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret hos SCB.

Beskrivning av populationen

Resultaten redovisas för samtliga elever och kön samt utifrån om eleverna har svensk eller utländsk bakgrund och föräldrarnas utbildningsbakgrund. Nedan finns de olika elevkategorierna beskrivna samt hur många elever totalt respektive hur många flickor och pojkar det finns inom varje kategori.

Svensk och utländsk bakgrund

Indelning av elevernas bakgrund sker enligt följande:

- Elever med svensk bakgrund är elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.
- Elever med utländsk bakgrund delas in i följande grupper:
 - Elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.
 - Elever födda utomlands, oavsett om föräldrarna är födda utomlands eller i Sverige. Dessa delas upp ytterligare beroende på när eleverna har invandrat¹⁰ till Sverige:
 - Invandrat före ordinarie skolstart.
 - Invandrat under årskurs 1–5.
 - Nyinvandrade elever är elever födda utomlands, har utlandsfödda föräldrar och har kommit till Sverige under de senaste fyra åren, dvs. under årskurs 6–9.
- Elever med okänd bakgrund avser elever som saknar uppgift om personnummer i insamlingen.¹¹

Elever som bedöms vara nyanlända till svensk skola redovisas i statistiken genom att slå samman kategorierna nyinvandrad och elever med okänd bakgrund.

¹⁰ Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd.

¹¹ Att personnummer saknas kan bero på att eleven inte har blivit folkbokförd i Sverige, men det kan även finnas andra orsaker. För dessa elever saknas bakgrundsuppgifter.

I tabell 3 beskrivs eleverna vårterminen 2020 utifrån bakgrund.

Tabell 3. Elevernas bakgrund, antal och andel elever, samt flickor och pojkar vårterminen 2020.

Elevernas bakgrund	Antal elever	Andel elever (%)	Antal flickor	Andel flickor (%)	Antal pojkar	Andel pojkar (%)
Totalt	114 444	100	55 389	48	59 055	52
Svensk bakgrund	85 026	74	41 270	49	43 756	51
Utländsk bakgrund, född i Sverige	11 667	10	5 638	48	6 029	52
Utländsk bakgrund, invandrat före skolstart	5 417	5	2 727	50	2 690	50
Utländsk bakgrund, invandrat under årskurs 1–5	6 402	6	3 024	47	3 378	53
Nyinvandrad, invandrat under årskurs 6–9	5 166	5	2 375	46	2 791	54
Okänd bakgrund	766	1	355	46	411	54

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1A för läsåren 2015/16–2019/20, bearbetning för PM.

I tabell 3 kan vi se att antalet som avslutat årskurs 9 våren 2020 är totalt 114 000 elever, av dessa är 55 400 flickor (48 procent) och 59 100 pojkar (52 procent). Av samtliga elever hade 74 procent svensk bakgrund medan var tionde elev hade utländsk bakgrund och var född i Sverige. Övriga elever med utländsk bakgrund är fördelade på de som invandrat före ordinarie skolstart, de som invandrat under årskurs 1–5 respektive de som invandrat under årskurs 6–9 (dvs. nyinvandrade). Det är något fler flickor än pojkar i gruppen elever som invandrat före ordinarie skolstart, i övriga grupper är pojkarna i majoritet.

Föräldrarnas utbildningsnivå

I tabell 4 beskrivs eleverna utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå.

Tabell 4. Föräldrarnas högsta utbildning, antal och andel elever, samt flickor och pojkar vårterminen 2020.

Föräldrarnas utbildningsnivå	Antal elever	Andel elever (%)	Antal flickor	Andel flickor (%)	Antal pojkar	Andel pojkar (%)
Förgymnasial eller gymnasial utbildning ¹²	44 808	39	21 643	48	23 165	52
Minst en förälder som har kort eftergymnasial utbildning ¹³	18 673	16	9 050	48	9 623	52
Minst en förälder som har lång eftergymnasial utbildning ¹⁴	47 759	42	23 088	48	24 671	52
Uppgift saknas om föräldrarnas utbildningsnivå	3 204	3	1 608	50	1 596	50

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1A för läsåren 2015/16–2019/20, bearbetning för PM.

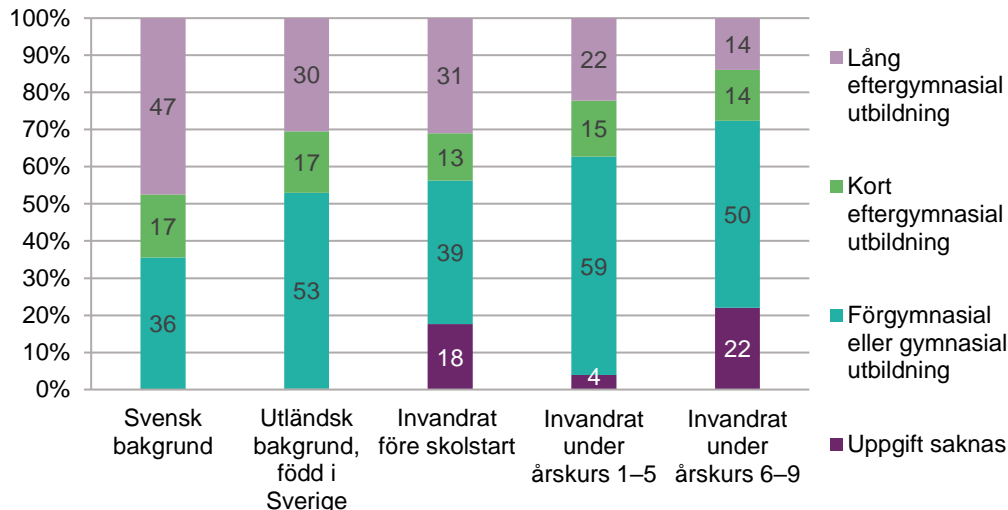
Fyra av tio elever har minst en förälder som har en lång eftergymnasial utbildning. Den näst största gruppen består av de elever vars föräldrar har förgymnasial eller gymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå.

I diagram 1 visas föräldrarnas högsta utbildningsnivå för elever som är födda i Sverige, uppdelat på svensk och utländsk bakgrund, samt för de elever som invandrat före respektive efter ordinarie skolstart.

¹² Eleverna vars föräldrar som högst har förgymnasial utbildning är få och är sammanräknade med de elever vars föräldrar har gymnasial utbildning som högst.

¹³ Kort eftergymnasial utbildning avser högskoleutbildning som är kortare än tre år.

¹⁴ Lång eftergymnasial utbildning avser högskoleutbildning som är tre år eller längre.

Diagram 1. Andel (procent) elever efter föräldrarnas utbildningsnivå för elever med svensk och utländsk bakgrund, vårterminen 2020.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, bearbetning för PM.

Elever som har svensk bakgrund har föräldrar med högst utbildningsnivå. I denna grupp har nästan hälften av eleverna minst en förälder med lång eftergymnasial utbildningsnivå. Bland elever med utländsk bakgrund som är födda i Sverige eller invandrat före ordinarie skolstart har knappt var tredje elev minst en förälder med lång eftergymnasial utbildning. Eleverna som invandrat efter ordinarie skolstart har lägst andel elever med minst en förälder med lång eftergymnasial utbildning. För många elever som invandrat till Sverige saknas uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå. Gruppen med okänd bakgrund visas inte i diagrammet eftersom uppgift om dessa elevers föräldrars utbildningsnivå saknas i statistiken.

Jämförbarhet över tid

I föregående avsnitt har populationen vårterminen 2020 beskrivits. I kommande avsnitt med resultat görs jämförelser över tid och det finns då flera aspekter att ta hänsyn till.

Under rådande coronapandemin våren 2020 har utgångspunkten varit att alla elever ska vara i grundskolan och få sin utbildning i skolans lokaler. Det finns dock tillfälliga bestämmelser som ger huvudmannen möjligheter att besluta om till exempel distansundervisning i någon omfattning eller på annat sätt disponera läsåret på ett friare sätt. I Skolverkets insamling av uppgifter om slutbetygen finns ingen information om hur huvudmannen har beslutat under våren 2020.

Skolverket beslutade dessutom att ställa in resterande nationella prov under våren. Det grundades i att skolornas situation var mycket pressad vad gällde att hitta nya former för undervisning och driva verksamhet med förändrade förutsättningar. Att i det läget skicka ut hundratusentals prov som behövde tas om hand av

skolpersonal ansågs inte lämpligt. Skolverket gjorde bedömningen att proven inte skulle kunna uppfylla sitt betygsstödjande syfte.

Skolverket kan inte uttala sig om huruvida förändrade förutsättningar för betygsättning och bedömning har påverkat resultaten under rådande coronapandemi.

Från och med läsåret 2012/13 har eleverna fått slutbetyg enligt betygsskalan A–F (istället för i skalan G, VG och MVG) samt utifrån en ny läroplan och nya kursplaner. Sedan gymnasievalet inför hösten 2014 har eleverna fått räkna 17 ämnen i meritvärden om de har godkänt betyg i modernt språk som språkval. Dessutom har behörighetskraven utökats till att ha godkänt betyg i minst åtta ämnen inför gymnasievalet hösten 2011. Innan dess var kravet lägst tre godkända betyg. Dessa förändringar ska beaktas vid jämförelser över tid för ämnesbetyg, det genomsnittliga meritvärdet samt andel elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Det är också viktigt att komma ihåg att elevgrupper kan vara mycket heterogena över tid. De invandrade eleverna har, även inom respektive grupp, gått i svensk skola olika lång tid och har dessutom olika förkunskaper med sig från tidigare skolgång, något som även kan variera från år till år. Föräldrarnas utbildningsnivå varierar också, såväl mellan elevgrupperna som mellan åren inom respektive elevgrupp. Detta gör att det finns en osäkerhet i att jämföra resultaten för dessa grupper mellan olika läsår.

Under läsåret 2015/16, i samband med att det började många elever i den svenska skolan under årskurs 9 som helt nyligen hade invandrat till Sverige, fanns det indikationer på att betygsättningen för dessa elever hade hanterats olika i landet. Efter läsåret 2015/16 är inte skillnader i betygsättning märkbara i statistiken på samma sätt. Det finns dock, med tanke på vad som beskrivits ovan, en osäkerhet i att jämföra resultaten mellan olika år och framförallt vad gäller resultaten från våren 2016. Jämförelser av resultaten mellan åren bör således göras med stor försiktighet.

Sedan våren 2015 har antalet elever som avslutat årskurs 9 sammantaget ökat för varje år. Det är elever med svensk bakgrund som står för den absolut största ökningen i antal. I jämförelsen av förhållandet mellan de olika grupperna med svensk eller utländsk bakgrund så har elever som har invandrat innan ordinarie skolstart alternativt under de första skolåren, årskurs 1–5, ökat. Medan andelen elever med svensk bakgrund har minskat.

Under den här perioden har dessutom både antalet och andelen elever som har minst en förälder med lång eftergymnasial utbildning kraftigt ökat. Andelen elever vars föräldrars högsta utbildningsnivå är förgymnasial eller gymnasial utbildning har minskat.

Slutbetygen

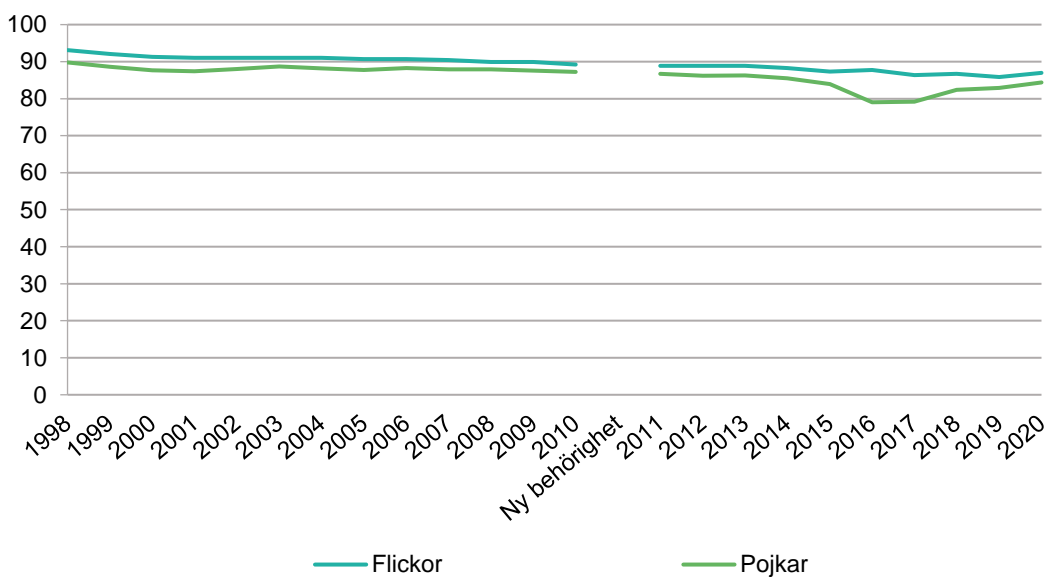
I detta avsnitt redovisas resultaten för de elever som avslutade årskurs 9 våren 2020. Det ska vara ett komplement till den officiella statistiken som publiceras i tabeller på Skolverkets webbplats. I avsnittet görs även jämförelser över tid.

Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Våren 2020 var 85,6 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Det är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med det föregående läsåret. Nästan 16 500 elever (14,4 procent) saknade behörighet till gymnasieskolans nationella program.

I diagram 2 visas andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram vårterminerna 1998–2020.

Diagram 2. Andel (procent) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, flickor och pojkar, vårterminerna 1998–2020.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1C för läsåren 2015/16–2019/20.¹⁵

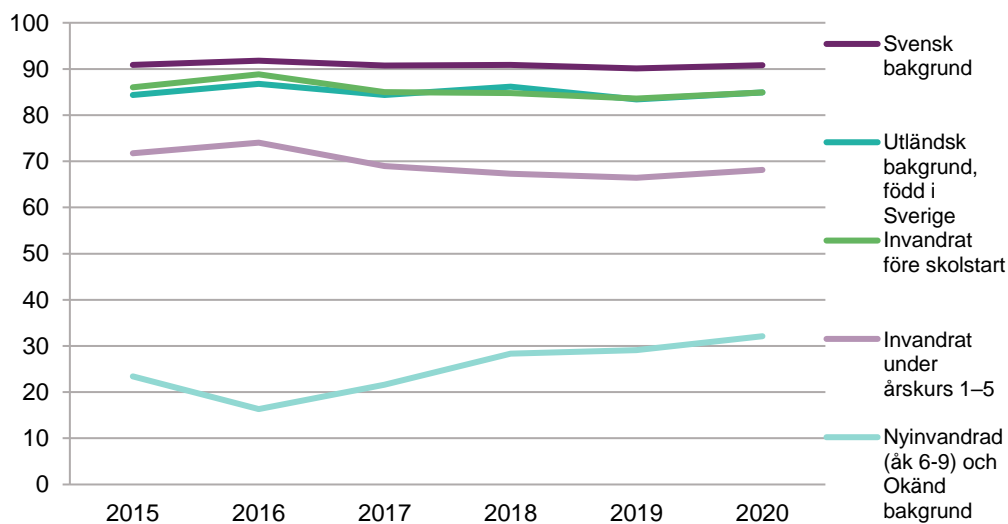
Jämfört med våren 2019 ökade andelen pojkar som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram med 1,5 procentenheter till 84,3 procent våren 2020. Bland flickorna ökade andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram med 1,1 procentenheter till 87,0 procent våren 2020. Sedan våren 1998 har andelen behöriga flickor varit högre än andelen behöriga pojkar. Då andelen elever med okänd bakgrund ökade markant 2016, och merparten av dessa elever var pojkar som inte uppnådde behörighet till nationellt program, ökade skillnaden i andel

¹⁵ Tabell 1C finns publicerad för tidigare läsår.

behöriga flickor och pojkar påfallande mycket det året. Därefter har andelen elever med okänd bakgrund minskat, och skillnaden i behörighet mellan pojkar och flickor har minskat sedan 2016.

I diagram 3 nedan redovisas andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram efter elevernas bakgrund.

Diagram 3. Andel (procent) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån svensk och utländsk bakgrund, vårterminerna 2015–2020.

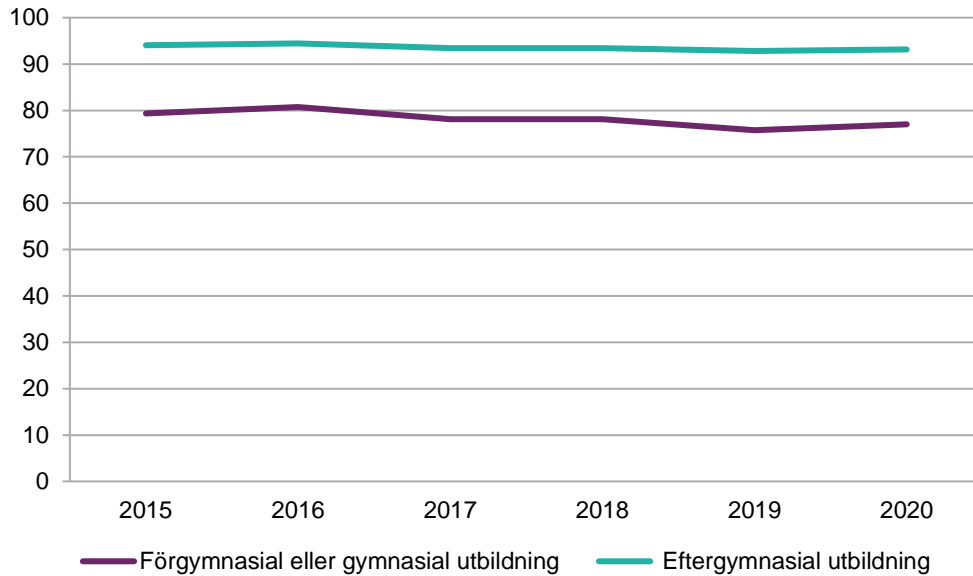
Observera att elevgrupperna är olika stora.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1C för läsåren 2015/16–2019/20, bearbetning för PM.

Andelen behöriga är högst bland elever med svensk bakgrund och något lägre bland elever med utländsk bakgrund som är födda i Sverige eller som har kommit till Sverige innan ordinarie skolstart. Dessa elever har haft möjlighet att nyttja svensk skolgång under en längre tid. Bland elever som har kommit till Sverige i högre skolålder är andelen behöriga till nationellt program betydligt lägre.

I diagram 4 visas andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram efter föräldrars utbildningsnivå.

Diagram 4. Andel (procent) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminerna 2015–2020.

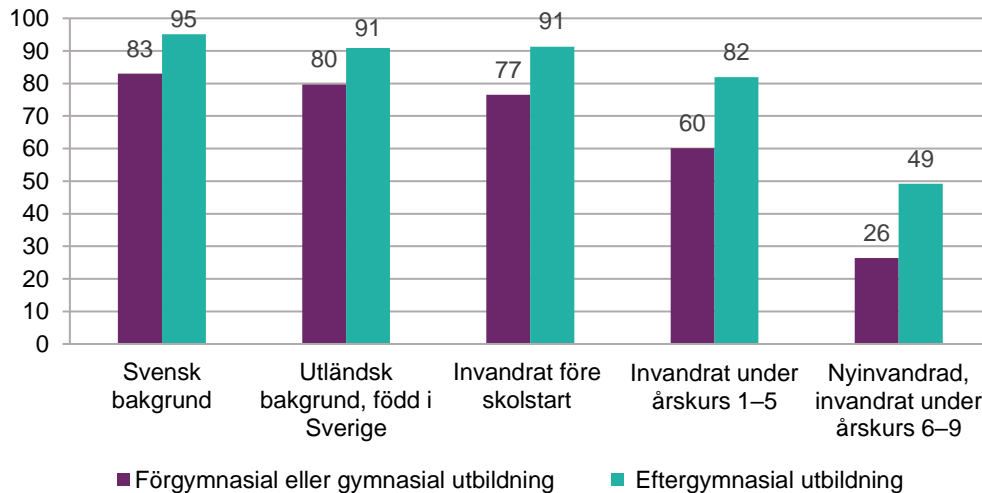
I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas. Det gäller bland andra elever med okänd bakgrund.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1C för läsåren 2015/16–2019/20, bearbetning för PM.

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är konsekvent högre bland elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning, jämfört med elever vars föräldrar har lägre utbildningsnivå.

I diagram 5 nedan visas andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram vårterminen 2020 efter svensk och utländsk bakgrund kombinerat med föräldrarnas utbildningsnivå.

Diagram 5. Andel (procent) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån svensk och utländsk bakgrund samt föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminen 2020.

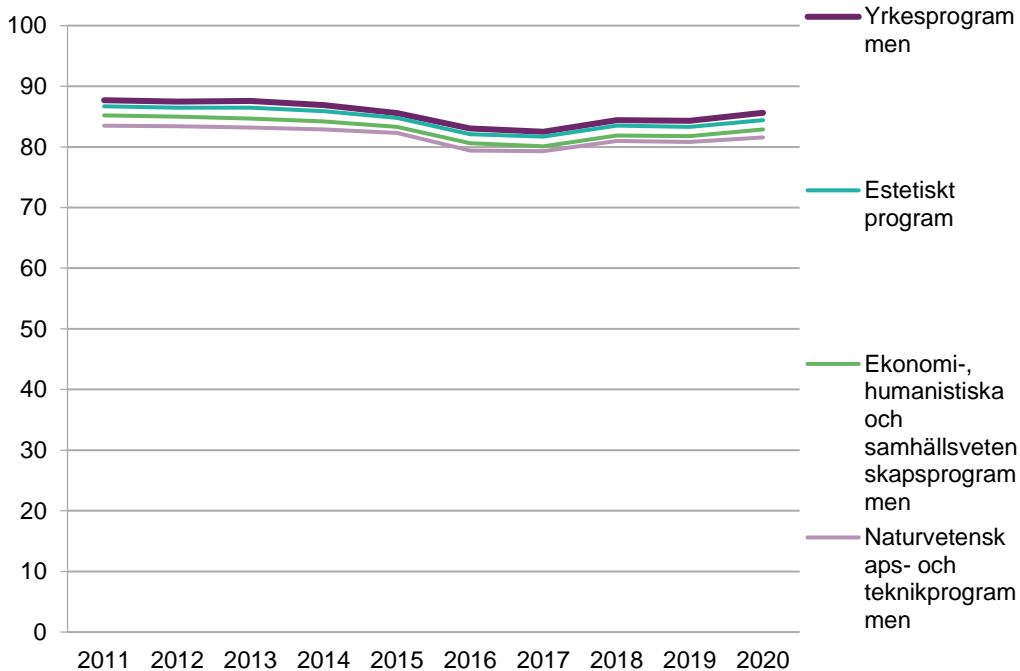
Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, bearbetning för PM.

Resultatet som visades i avsnittet innan kvarstår oavsett om eleven är född i Sverige eller har invandrat före eller efter ordinarie skolstart. Det är bland elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning som högst andel är behöriga till något nationellt program.

I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas. Det innefattar bland andra elever med okänd bakgrund.

Behörighet till gymnasieskolans samtliga nationella program

I diagram 6 visas andel elever som är behöriga till gymnasieskolans olika nationella program.

Diagram 6. Andel (procent) elever som är behöriga till gymnasieskolans olika nationella program, vårterminerna 2011–2020.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1C för läsåren 2015/16–2019/20.¹⁶

Resultatet vad gäller behörighet i samtliga nationella programinriktningar har sjunkit sedan våren 2011. Våren 2020 hade 85,6 procent av eleverna behörighet till yrkesprogram, 84,4 procent till estetiskt program, 82,9 procent till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen samt 81,5 procent till naturvetenskaps- och teknikprogrammen. Detta är något högre än våren 2019 för alla typer av nationella program.

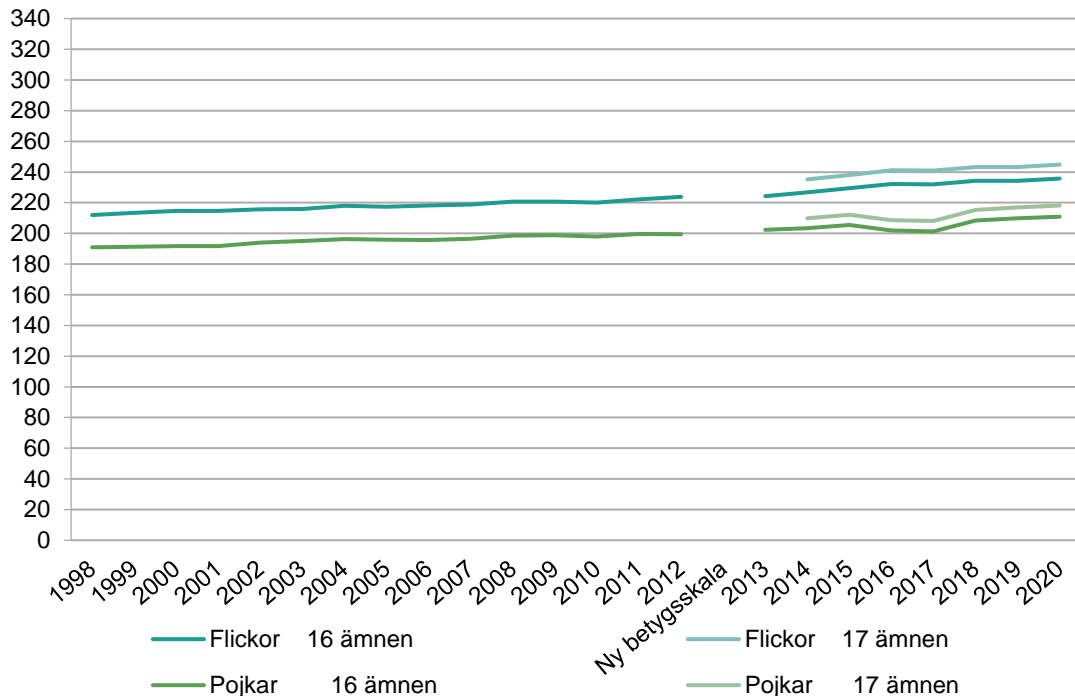
Under hela perioden med nya behörighetskrav har en högre andel av flickorna uppnått behörighet till nationellt program jämfört med pojkarna oavsett programtyp. Störst är differensen mellan flickor och pojkar i ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram samt naturvetenskapligt och tekniskt program.

Meritvärde

Diagram 7 nedan illustrerar det genomsnittliga meritvärdet sedan det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet infördes i slutet på 1990-talet.

¹⁶ Tabell 1C finns publicerad för tidigare läsår.

Diagram 7. Genomsnittligt meritvärde (16 respektive 17 ämnen) vårterminerna 1998–2020, flickor och pojkar.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1B för läsåren 2015/16–2019/20.¹⁷

Av diagram 7 framkommer att det genomsnittliga meritvärdet har ökat över tid. Våren 2020 var det genomsnittliga meritvärdet 222,9 poäng (grundat på 16 ämnen) respektive 231,1 poäng (grundat på 17 ämnen). Jämfört med våren 2019 motsvarar detta en ökning om 1,3 poäng och 1,4 poäng för 16 respektive 17 ämnen.

Flickorna hade i genomsnitt ett högre meritvärde än pojkarna oavsett om meritvärdet baserades på betyg i 16 eller 17 ämnen. Våren 2020 hade flickorna i genomsnitt 235,7 poäng (16 ämnen) respektive 244,9 poäng (17 ämnen) och pojkarna hade i genomsnitt 210,9 poäng (16 ämnen) respektive 218,2 poäng (17 ämnen).

Tabell 5 visar genomsnittligt meritvärde och andel elever med A–F i moderna språk som språkval i olika elevgrupper.

¹⁷ Tabell 1B finns publicerad för tidigare läsår.

Tabell 5. Genomsnittligt meritvärde och andel (procent) elever med betyg A–F i moderna språk som språkval, våren 2020, uppdelat efter kön, föräldrarnas högsta utbildningsnivå samt svensk och utländsk bakgrund.

	Genomsnittligt meritvärde		Andel (%) elever med betyg A–F i moderna språk som språkval
	16 ämnen	17 ämnen	
Kön			
Flickor	235,7	244,9	74,5
Pojkar	210,9	218,2	66,8
Föräldrars högsta utbildningsnivå			
Förgymnasial eller gymnasial	196,5	202,3	56,6
Eftergymnasial	243,2	253,2	81,7
Svensk och utländsk bakgrund			
Född i Sverige	230,2	239,0	75,7
Invandrat före skolstart	220,0	227,8	71,7
Invandrat efter skolstart	168,1	171,2	30,1
Totalt	222,9	231,1	70,5

Elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår inte i beräkningen av genomsnittligt meritvärde.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 1B för läsåret 2015/16–2019/20, bearbetning PM.

Elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning har i genomsnitt högre meritvärde än elever vars föräldrars högsta utbildningsnivå är förgymnasial eller gymnasial utbildning. Elever som är födda i Sverige har i genomsnitt högre meritvärde än elever som är födda utomlands, framför allt jämfört med elever som invandrat efter ordinarie skolstart. Ämnet moderna språk som språkval är också betydligt vanligare bland de elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning samt bland elever som är födda i Sverige.

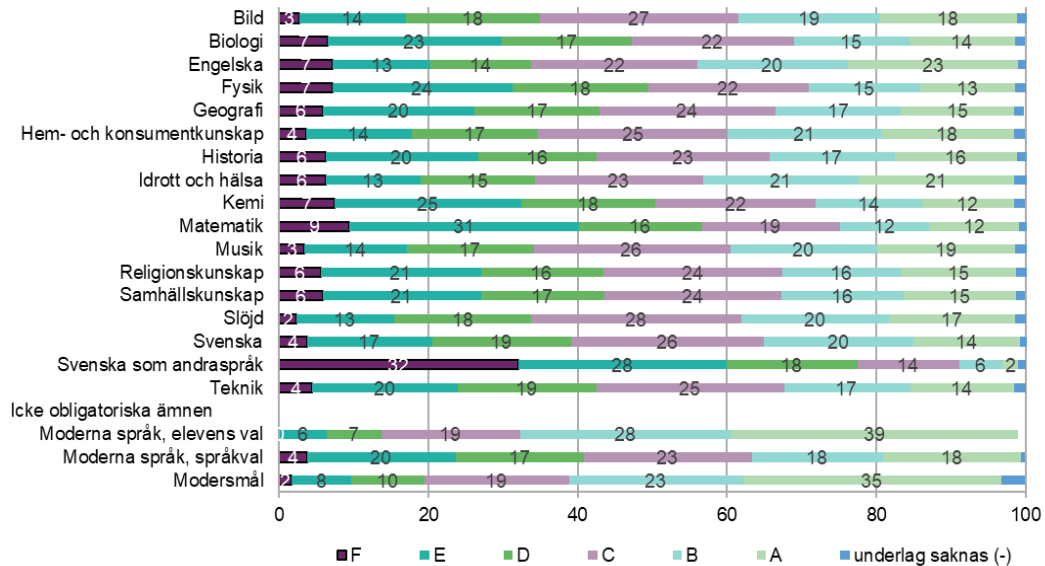
Det är fler flickor än pojkar som läser moderna språk som språkval. Knappt 75 procent av flickorna och nästan 67 procent av pojkarna hade ett betyg (A–F) i moderna språk som språkval våren 2020. För pojkarna innebar detta en ökning motsvarande 0,7 procentenheter och för flickorna en liten minskning med 0,1 procentenheter. Totalt hade drygt 70 procent av eleverna ett betyg i ämnet.

Ämnesbetygen

Resultaten för elevers betyg per ämne visas här på tre olika sätt. Det presenteras som betygsfördelning, andel elever med godkända betyg (A–E) samt som genomsnittlig betygspoäng.

I diagram 8 visas fördelningen av de olika betygen A–F och streck (-) för respektive ämne.

Diagram 8. Andel elever (procent) med respektive betyg (A-F) samt streck i grund-skolans ämnen, våren 2020.

Elever med anpassad studiegång ingår inte i beräkningarna.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 7A för läsåret 2019/20.

Fördelningen av de olika betygsstegen skiljer sig mellan ämnena. Högst andel F finns i ämnet svenska som andraspråk följt av matematik. Andelen elever med betyget F i svenska som andraspråk var 3 procentenheter lägre våren 2020 jämfört med våren 2019 och låg på 32 procent. Andelen elever med betyget F i matematik hade minskat något sedan förra året, från 10 procent våren 2019 till 9 procent våren 2020.

I de obligatoriska ämnena är andelen elever med betyget A som högst i engelska, följt av idrott och hälsa. Jämfört med våren 2019 har andelen elever med betyget A minskat något i ämnena samhällskunskap och moderna språk läst som elevens val. I matematik har elever med betyget A ökat med 3 procentenheter jämfört med året innan. I resterande ämnen har det skett en marginell ökning av antalet elever som har erhållit betyget A våren 2020 jämfört med året innan.

I tabell 6 nedan redovisas andelen elever som erhöll de godkända betygen A–E i respektive ämne våren 2020 uppdelat på kön.

Tabell 6. Andel (procent) som uppnått godkända betyg (A–E) bland eleverna med A–F eller streck, flickor och pojkar samt totalt, våren 2020.

Ämne	Flickor	Pojkar	Totalt
Slöjd	96,9	95,9	96,3
Bild	97,1	95,2	96,1
Svenska	96,8	94,3	95,5
Musik	95,9	94,5	95,2
Hem- och konsumentkunskap	95,8	94,1	94,9
Teknik	94,7	93,2	94,0
Religionskunskap	94,4	91,8	93,1
Samhällskunskap	94,0	91,7	92,8
Historia	93,5	91,6	92,7
Geografi	93,8	91,6	92,6
Idrott och hälsa	91,6	92,8	92,3
Biologi	93,6	90,9	92,1
Engelska	92,6	91,2	91,8
Fysik	92,4	90,5	91,5
Kemi	92,6	89,9	91,1
Matematik	90,4	89,0	89,7
Svenska som andraspråk	69,6	65,1	67,0
Moderna språk, elevens val	98,7	99,2	99,0
Moderna språk, språkval	96,9	94,3	95,5
Modersmål	96,2	94,3	95,2

Avser elever med A–F, eller streck i respektive ämne. Ämnena är sorterade efter störst andel som uppnått godkänt betyg. Elever med anpassad studiegång ingår inte i beräkningarna.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 7A för läsåret 2019/20, summering av andel elever med respektive betyg A–E.

Andelen med godkända betyg (A–E), vårterminen 2020, ökade i 11 av 20 ämnen jämfört med det föregående läsåret. I 6 ämnen var andelen med godkända betyg (A–E) lägre och i 3 ämnen var andelen med godkända betyg (A–E) oförändrat jämfört med det föregående läsåret. Andelen med godkända betyg (A–E) ökade mest i ämnena svenska som andraspråk (3,4 procentenheter) och matematik (1,5 procentenheter). Dessa båda ämnen ingår som krav för behörighet till nationellt program tillsammans med engelska och svenska. I ämnet engelska var det en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med året innan. I svenska var det istället en minskning med 0,2 procentenheter.

Bland de obligatoriska ämnena uppnådde högst andel elever godkänt betyg (A–E) i ämnena slöjd och bild. Ordningen är densamma för pojkarna medan flickorna har omvänd ordning, dvs bild har högre andel än slöjd. Det var samma ämnen med högst andel godkända betyg (A–E) det föregående läsåret för både flickor och pojkar.

Lägst andel elever som uppnått godkända betyg (A–E) är det i ämnena svenska som andraspråk och matematik för både flickor och pojkar. Det skiljer sig inte från vårterminen 2019.

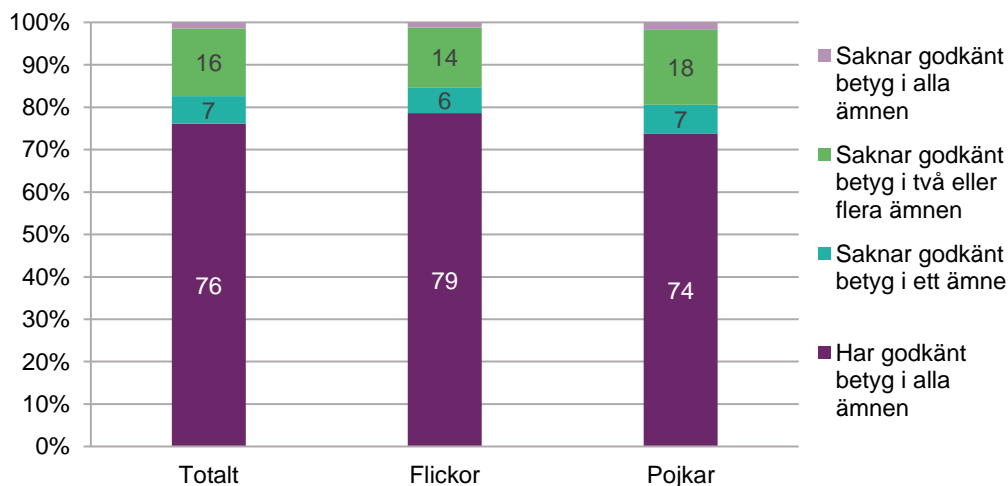
Flickorna har i alla ämnen, förutom i idrott och hälsa och moderna språk läst som elevens val, uppnått godkända betyg (A–E) i högre utsträckning än pojkarna. Störst skillnad mellan flickor och pojkar är det i svenska som andraspråk följt av biologi och kemi, vilket är oförändrat sedan det föregående läsåret. Minst är skillnaden i slöjd följt av moderna språk läst som elevens val.

Ytterligare en jämförelse av elevers ämnesbetyg utgår från genomsnittliga betygspoäng. Även där skiljer sig flickornas och pojkarnas resultat åt. Flickorna har i genomsnitt högre betygspoäng än pojkarna i alla enskilda ämnen förutom i idrott och hälsa, där flickor och pojkar har samma genomsnitt. Förutom i idrott och hälsa är skillnaden i betygspoäng mellan flickor och pojkar som lägst i ämnena matematik och engelska. Störst är skillnaden mellan flickornas och pojkarnas betygspoäng i bild, hem- och konsumentkunskap samt svenska. Detta skiljer sig inte från det föregående läsåret.¹⁸

Godkända betyg i alla ämnen

I diagram 9 nedan visas andel elever som har uppnått eller inte uppnått godkända betyg (A–E) i alla ämnen.

Diagram 9. Andel (procent) elever som uppnått eller inte uppnått godkända betyg A–E i alla ämnen vårterminerna 2020, totalt samt flickor och pojkar.

Avser elever med A–F, streck eller anpassad studiegång.

Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 2 för läsåren 2015/16–2019/20.

Andelen elever i årskurs 9 som har uppnått godkända betyg i alla ämnen har ökat från 75,5 procent 2019 till 76,1 procent 2020.

¹⁸ Källa: Grundskolan, Betyg årskurs 9, tabell 7A för läsåret 2019/20.

Våren 2020 uppnådde 78,6 procent av flickorna och 73,7 procent av pojkarna godkända betyg i alla ämnen, att jämföra med 78,3 respektive 72,8 procent läsåret innan. Det innebär att både flickornas och pojkarnas andel godkända betyg har ökat jämfört med det föregående läsåret.

Våren 2020 var det 1 720 elever (1,5 procent) som inte uppnådde godkänt betyg (A–E) i något ämne alls efter avslutad grundskola. Det var något fler elever jämfört med våren 2019 (1 620 elever) men andelen elever var något lägre (1,4 procent). Det var 1,8 procent av pojkarna och 1,2 procent av flickorna som inte uppnådde godkänt i något ämne våren 2020.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

På Skolverkets webbplats redovisas officiell statistik för riket.

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats. www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsår, termin, år] › [Tabell XX].

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsår, termin, år] › [Relaterade dokument].